

บทที่ ๕

สรุปและเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะศึกษาว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้าวพันธุ์ส่งเสริมความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่การเกษตร ความรู้เกี่ยวกับข้าวพันธุ์ส่งเสริมและการพัฒนาทางเทคนิคการเกษตร มีความสัมพันธ์กับการยอมรับข้าวพันธุ์ส่งเสริมอย่างไร อีกทั้งศึกษาว่าปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นมีความสามารถในการอธิบายหรือพยากรณ์การยอมรับข้าวพันธุ์ส่งเสริม มากน้อยต่างกันเพียงใด ในการวิจัยครั้งนี้ได้สุ่มตัวอย่าง ๓๖๔ คนจากหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน โดยเลือกตัวอย่างจากประชากรที่เป็นเกษตรกรในเขตอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จาก ๕ ตำบล ๑ ละ ๑๐% ของจำนวนครอบครัวเกษตรกร จำนวน ๓๖๔ คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก โดยเก็บข้อมูลจริงจากแบบสอบถามได้ ๓๒๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๑ ของขนาดตัวอย่างทั้งหมด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน ๓๐๐ ฉบับ ซึ่งถูกคัดเลือกแล้วว่าเป็นฉบับที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๔ ของขนาดตัวอย่างทั้งหมด ได้ผลสรุปดังต่อไปนี้คือ

ตอนที่ ๑ ภูมิหลังทั่วไป

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เกษตรกรซึ่งสุ่มมาเป็นตัวอย่างมีเพศชายมากกว่าเพศหญิง เพศชายมีจำนวนร้อยละ ๖๕.๓ เพศหญิงมีจำนวนร้อยละ ๓๔.๗ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๒๔ ระดับการศึกษาอยู่ในระหว่างประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงประถมศึกษาปีที่ ๔ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๓ ทุกคนมีอาชีพหลักคือ ทำนา ส่วนอาชีพรองที่ประกอบมากที่สุดคือ ทำสวน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓ ของจำนวนผู้ที่มีอาชีพรอง ผลผลิตข้าวของเกษตรกรในปีที่แล้ว ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง ๑-๕ เกวียน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๓ เห็นได้ว่าผลผลิตข้าวของปีที่แล้วอยู่ในอัตราต่ำ โดยที่เกษตรกรให้เหตุผลว่า ปีที่แล้วฝนแล้งทำให้มีน้ำไม่เพียงพอและถูกศัตรูพืชรบกวน ส่วนขนาดเนื้อที่การทำนาของเกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง ๑๐ ไร่และต่ำกว่า คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๓๗.๗ เกษตรกร

จำนวน ๓๐๐ คนนี้มีผู้นำข้าวพันธุ์สังเสริมมาปลูกคิดเป็นจำนวนร้อยละ ๓๗.๗ นับว่าการเผยแพร่การปลูกข้าวพันธุ์สังเสริมตามโครงการเร่งรัดการเปลี่ยนพันธุ์ข้าว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคอื่น ๆ ของอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประสบความสำเร็จพอสมควร เนื่องจากเป็นการเผยแพร่ในปีแรก และมีระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ระยะสั้นเพียง ๓ เดือน ก่อนถึงฤดูการทำนา เท่านั้น

เกษตรกรที่เข้ามาเป็นตัวอย่งนั้น ผู้ที่มีอาชีพทรงรับจ้างเป็นผู้ที่ยอมรับข้าวพันธุ์สังเสริมมากที่สุด คือเป็นร้อยละ ๑๕ ของจำนวนผู้ที่ยอมรับข้าวพันธุ์สังเสริม สำหรับผู้ที่ไม่มามีอาชีพทรง ยอมรับข้าวพันธุ์สังเสริมร้อยละ ๔๖.๔ จากจำนวนผู้ที่ไม่มามีอาชีพทรง

เกษตรกรที่มีขนาดเนื้อที่การทำนาระหว่าง ๑๐ ไร่และต่ำกว่า ยอมรับข้าวพันธุ์สังเสริมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖ สำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่การทำนามากแต่มีจำนวนการยอมรับข้าวพันธุ์สังเสริมน้อยเนื่องจากว่า เกษตรกรพวกนี้มักจะให้ที่นาแก่เกษตรกรที่ไม่มีที่นา เป็นของตนเอง เข้าและเกษตรกรที่ให้ที่นาแก่คนอื่น เขาก็จะ เหลือที่นาไว้สำหรับตนเองประมาณครึ่งของที่นาทั้งหมดหรือไม่ถึงครึ่ง เพื่อปลูกข้าวไว้รับประทานเอง ซึ่งส่วนใหญ่ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง โดยที่เกษตรกรให้เหตุผลว่ามีสร้อยกว่าข้าวพันธุ์สังเสริม

ตอนที่ ๒ การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับข้าวพันธุ์สังเสริม

๒.๑ การเปิดรับสื่อ

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เกษตรกรในเขตอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่การเกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของเกษตรกรตัวอย่าง อันดับรองลงมาคือการประชุม เกษตรกรคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๗ สื่อที่มีผู้เปิดรับน้อยที่สุดคือ เอกสารเผยแพร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓ เท่านั้น

๒.๒ ความบ่อยครั้งในการ เปิดรับสื่อที่เผยแพร่ เรื่องข้าวพันธุ์สังเสริม

จากการวิจัยพบว่า

๑. จำนวนความบ่อยครั้งในการฟังวิทยุ เรื่องข่าวพันธุสง เสริมของ เกษตรกรที่มีผู้รับฟังมากที่สุดคือ จำนวน ๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗ ของผู้ที่ฟังวิทยุ

๒. จำนวนความบ่อยครั้งที่กลุ่มตัวอย่างชม โทรทัศน์ เรื่องข่าวพันธุสง เสริมมากที่สุดคือ จำนวน ๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๖

๓. จำนวนความบ่อยครั้งในการอ่านเอกสาร เผยแพร่ที่เกี่ยวกับข่าวพันธุสง เสริมของ เกษตรกร เดือนละ ๑ ครั้ง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘ ของจำนวนผู้ที่อ่านเอกสาร เผยแพร่

๔. จำนวนความบ่อยครั้งในการเข้าประชุมเกษตรกร ๓ ครั้ง มีจำนวน เกษตรกรตอบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔ ของจำนวนผู้ที่เข้าประชุม เกษตรกร

๕. จำนวนความบ่อยครั้งในการพบและพูดคุยกับ เจ้าหน้าที่การ เกษตร เกี่ยวกับ เรื่องข่าวพันธุสง เสริมของ เกษตรกร จำนวน ๒ ครั้ง มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗ ของจำนวนผู้ที่เคยพบและพูดคุยกับ เจ้าหน้าที่การ เกษตร

เกษตรกรสนใจและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับข่าวพันธุสง เสริม จาก เจ้าหน้าที่การ เกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๗ อันดับรองลงมาคือ วิทยุ และการประชุม เกษตรกรคิดเป็นร้อยละ ๑๗

เกษตรกรต้องการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับข่าวพันธุสง เสริมจาก เจ้าหน้าที่การ เกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๓ การประชุม เกษตรกร เป็นอันดับรองลงมาคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔ โดยที่เกษตรกรให้เหตุผลว่า สื่อทั้ง ๒ ชนิดนี้สามารถซักถามปัญหาและข้อสงสัยต่าง ๆ ได้ทันที ซึ่งทำให้เกษตรกรเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้ชัดเจนกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐาน

๓.๑ สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการยอมรับข่าวพันธุสง เสริม

จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยการพัฒนาด้านเทคนิคการเกษตร มีความสัมพันธ์กับการยอมรับข้าวพันธุ์สูง เสริมมากที่สุด และเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยมีค่าสหสัมพันธ์ ๐.๖๖๖๒ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับข้าวพันธุ์สูง เสริมอันดับรองลงมาคือ ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่การเกษตร มีค่าสหสัมพันธ์ ๐.๔๙๖๕ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับข้าวพันธุ์สูง เสริมน้อยที่สุดคือ ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ มีค่าสหสัมพันธ์เพียง ๐.๑๙๑๔

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ทุกปัจจัยที่นำมาศึกษาซึ่งได้แก่ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้าวพันธุ์สูง เสริมได้แก่ การเปิดรับสื่อและความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อแต่ละชนิดที่เผยแพร่เรื่องข้าวพันธุ์สูง เสริม, ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่การเกษตร ความรู้เกี่ยวกับข้าวพันธุ์สูง เสริมและการพัฒนาด้านเทคนิคการเกษตร ต่างมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับการยอมรับข้าวพันธุ์สูง เสริม และมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย

๓.๒ สรุปผลการวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยแต่ละตัวที่ร่วมอธิบายความแตกต่างของการยอมรับข้าวพันธุ์สูง เสริม

จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมาศึกษาในครั้งนี้สามารถร่วมอธิบายความแตกต่างของการยอมรับข้าวพันธุ์สูง เสริม ของเกษตรกรในเขตอำเภอยะลา จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ร้อยละ ๖๓ โดยที่มีเพียง ๕ ปัจจัยเท่านั้นที่สามารถอธิบายความแตกต่างของการยอมรับข้าวพันธุ์สูง เสริมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยการพัฒนาด้านเทคนิคการเกษตร ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่การเกษตรและวิทยุ ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่การเกษตรและความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อการประชุมเกษตรกร ซึ่งปัจจัยการพัฒนาด้านเทคนิคการเกษตรมีความสำคัญในการอธิบายความแตกต่างของการยอมรับข้าวพันธุ์สูง เสริมได้มากที่สุดถึงร้อยละ ๔๔ อันดับรองลงมาคือ ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่การเกษตร สามารถอธิบายการยอมรับข้าวพันธุ์สูง เสริมได้ร้อยละ ๑๐

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะ เสนอแนวความคิดในการใช้สื่อ เพื่อ เผยแพร่สิ่งใหม่ เพื่อ ก่อให้เกิดการยอมรับได้บางประการ ดังต่อไปนี้คือ

๑. ในการดำเนินการส่งเสริมและ เผยแพร่ นวัตกรรม การ เกษตรหรือนวัตกรรมด้านอื่น ๆ รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาถึง เรื่องการ สื่อสาร เพื่อ เผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับนวัตกรรม นั้น เนื่องจากสื่อต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญในการ เผยแพร่ข่าวสารและ โน้มน้าวจิตใจให้กลุ่ม เป้าหมาย ยอมรับนวัตกรรมนั้นได้โดยง่าย ดังจะ เห็นได้จากผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งพบว่า การยอมรับข่าวพันธุ์ส่ง เสริม สูงขึ้นตามปริมาณการ เปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับข่าวพันธุ์ส่ง เสริม จากสื่อต่าง ๆ

ดังนั้น หน่วยงานที่มีหน้าที่หรือมีส่วน เกี่ยวข้อง ในการ เผยแพร่ นวัตกรรม ควรให้ความสำคัญ ต่อสื่อต่าง ๆ ตามลำดับดังต่อไปนี้ สื่อบุคคลเช่น เจ้าหน้าที่การ เกษตร กำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ การประชุม เกษตรกร สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์และ เอกสาร เผยแพร่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ เผยแพร่ข่าว พันธุ์ส่ง เสริมของปีต่อไปใน เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒. ถึงแม้ว่าสื่อบุคคลจะมีความสำคัญมากที่สุดใน การ โน้มน้าวใจให้กลุ่ม เป้าหมายยอมรับ นวัตกรรมได้โดยง่าย แต่สื่อบุคคลก็มีขอบ เขตในการ เผยแพร่ นวัตกรรมแก่กลุ่ม เป้าหมายที่มีจำนวนไม่มากนัก ดังนั้นสื่อมวลชนจะ เป็นสื่อที่ช่วยทำให้การ เผยแพร่ นวัตกรรมทำได้อย่างแพร่หลายและกว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น วิทยุและ เอกสาร เผยแพร่ เนื่องจากวิทยุเป็นสื่อมวลชนที่ เข้าถึงประชาชนมากที่สุด ควร เผยแพร่ ข่าวสารที่ต้องการให้ ประชาชน เกิดการรับรู้และตระหนักใน ความสำคัญ ของ นวัตกรรมที่ทำการ เผยแพร่ นอกจากนี้ข่าวสารที่ต้องการให้ เกิดความจำ ต้องสั้นและ เผยแพร่ ข่าวสารนั้นบ่อย ๆ เพราะจากผล การวิจัยปรากฏว่า อัตราความบ่อยครั้งในการ เปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับข่าวพันธุ์ส่ง เสริม มีความสัมพันธ์ กับระดับความรู้และการจดจำข่าวสารใน เรื่องนั้น ๆ ผู้ที่ เปิดรับข่าวสารบ่อยครั้งกว่าจะมีความรู้หรือ รับรู้ได้ดีกว่าผู้ที่ เปิดรับข่าวสารน้อยกว่า

สำหรับสื่อ เอกสาร เผยแพร่จะช่วย เสริมความรู้ใน ค่ายรายละ เอียดแก่กลุ่ม เป้าหมาย ซึ่ง ได้รับจากสื่อบุคคลหรือวิทยุ เนื่องจากสามารถนำมาอ่านทบทวนได้ตลอดเวลา แต่ปัญหาส่วนใหญ่ ที่ทำให้ เกษตรกรใน เขตอำเภอยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีไม่สนใจและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ

ข่าวพันธุ์ส่ง เสริม เนื่องจากว่าไม่ค่อยได้รับ เอกสาร เผยแพร่เพราะ เจ้าหน้าที่การ เกษตรมักนำไปให้แก่ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนำไปแจกต่อแก่ลูกบ้านแต่การแจกเอกสาร เผยแพร่นี้ยังทำได้ไม่ทั่วถึง ทำให้ เกษตรกรบางคนไม่เคยได้รับแจกหรือเคยได้รับเพียงหนึ่งหรือสองครั้ง เท่านั้น นอกจากนี้ยังมีปัญหา อุปสรรคในเรื่องการอ่านออก เขียนได้ของ เกษตรกรอีกด้วย ดังนั้นการ เผยแพร่ข่าวสารจาก เอกสาร เผยแพร่ เพื่อให้ได้ผลมากยิ่งขึ้น ควรนำไปเผยแพร่หรือแจกแก่เกษตรกรในขณะที่กำลังมีการประชุม เกษตรกรในขณะที่กำลังให้ความรู้ เพราะจะทำให้ เกษตรกรที่เข้าร่วมประชุม เกษตรกรมีโอกาสเปิดดู เอกสาร เผยแพร่พร้อม ๆ กับการฟังบรรยาย จากเจ้าหน้าที่การ เกษตรเช่น ให้ผู้เข้าประชุมฯ เปิด เอกสาร เผยแพร่ เพื่ออ่านวิธีการอย่างละเอียดพร้อมดูภาพตัวอย่างประกอบ เช่นการบำรุงรักษา และการ เก็บเกี่ยวซึ่งจะทำให้ เกษตรกรที่เข้าประชุมหรือเข้ารับการอบรมได้มีโอกาสศึกษาจาก เอกสาร เผยแพร่อย่างจริงจังและถ้าไม่เข้าใจข้อความตอนใดใน เอกสาร เผยแพร่ก็สามารถซักถามกับ เจ้าหน้าที่การ เกษตรได้ทันที ซึ่งจะทำให้ได้รับประโยชน์จากเอกสาร เผยแพร่อย่าง เต็มที่และคุ้มค่ากับงบประมาณ ที่ได้จัดพิมพ์

๓. ในปัจจุบันข่าวสาร เกี่ยวกับการ เกษตรที่เผยแพร่ทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ยังมีน้อย ควรส่งเสริมให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะวิทยุ สถานีวิทยุต่าง ๆ ควรเพิ่มข่าวสาร เกี่ยวกับการ เกษตร การส่งเสริมพืช เศรษฐกิจให้มากขึ้น เนื่องจากวิทยุเป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึง ประชาชนมากที่สุด และยังสามารถเผยแพร่ข่าวสารได้กว้างขวางครอบคลุมพื้นที่และประชาชนจำนวนมากได้ สถานีวิทยุท้องถิ่นของจังหวัดต่าง ๆ ควรเน้นสาระในเรื่องนี้ให้มากขึ้น เนื่องจากสามารถ ทราบถึงพืช เศรษฐกิจของท้องถิ่น และใช้ภาษาท้องถิ่นในการเผยแพร่ได้สะดวกกว่า

๔. จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรให้ความเชื่อถือแก่เจ้าหน้าที่การ เกษตรคิดเป็นร้อยละ ๕๔ เกษตรกรมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ฯ ไม่ช่วยเหลืองานต่าง ๆ ของหมู่บ้านร้อยละ ๓๗ เจ้าหน้าที่การ- เกษตรไม่ลงมือปฏิบัติให้ชาวบ้านดูเป็นตัวอย่าง และไม่สามารถทำได้ในสิ่งที่พูด ร้อยละ ๕๒ และ เจ้าหน้าที่การ เกษตรไม่มีไหวพริบที่จะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ถึงร้อยละ ๕๐ ดังนั้นเจ้าหน้าที่การ เกษตร ของอำเภอไชยา จึงควรปรับปรุงคุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อที่จะทำให้ เกษตรกรมีความเชื่อถือและ ยอมรับปฏิบัติตามคำแนะนำมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการ เผยแพร่ข่าวพันธุ์ส่ง เสริมในปีต่อไป

และเผยแพร่แนวกรรมทางการเกษตรอื่น ๆ ในอนาคต เนื่องจากว่าสื่อมวลชนมีความสำคัญที่สุดในการโน้มน้าวใจให้กลุ่มเป้าหมายยอมรับแนวกรรม และจากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรในเขตอำเภอยะไฮยาสนใจและต้องการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับข้าวพันธุ์ส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่การเกษตรมากที่สุด เมื่อกลุ่มเป้าหมายมีความสนใจและต้องการที่จะได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่การเกษตรอยู่แล้ว และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตนให้ เป็นที่น่าเชื่อถือแก่กลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้นจะทำให้กลุ่มเป้าหมายยอมรับแนวกรรมได้เร็วและมากยิ่งขึ้น

๕. ในการเผยแพร่ข้าวพันธุ์ส่งเสริมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปีต่อไปควรได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้าวพันธุ์ส่งเสริมมากกว่าปีที่ผ่านมา และใช้แนวทางการให้ความสำคัญต่อสื่อต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวแล้วในข้อที่ ๑ หรือใช้สื่ออื่น ๆ เพิ่มเติมจากที่กล่าวได้ เช่น การจัดฉายภาพยนตร์ จัดนิทรรศการ การประกวดข้าวพันธุ์ต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของข้าวพันธุ์ส่งเสริม และเป็นการให้แรงเสริมหรือสนับสนุนแก่ผู้ที่ยอมรับข้าวพันธุ์ส่งเสริมแล้วให้ยอมรับข้าวพันธุ์ส่งเสริมต่อไปอย่างถาวร

๖. ควรได้มีการติดตามผลว่าการเผยแพร่ข้าวพันธุ์ส่งเสริมแก่เกษตรกร ในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือเขตอื่น ๆ ว่า ในแต่ละปีมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้หาทางป้องกันและขจัดปัญหาเหล่านั้นมิให้เกิดขึ้น ในการเผยแพร่ข้าวพันธุ์ส่งเสริมในปีต่อไป

๗. ควรได้มีการวิจัยเกษตรกรกลุ่มที่ยังไม่ยอมรับข้าวพันธุ์ส่งเสริมว่ามีปัจจัยหรือสาเหตุอะไรที่ทำให้เกษตรกรเหล่านั้นไม่ยอมรับข้าวพันธุ์ส่งเสริม เพื่อที่จะศึกษาและหาวิธีการโน้มน้าวใจที่จะให้เกษตรกรกลุ่มนี้ยอมรับข้าวพันธุ์ส่งเสริม

๘. ควรได้มีการวิจัยหลังจากครบระยะเวลา ๕ ปี ของโครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวฯ ว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้เกิดการยอมรับข้าวพันธุ์ส่งเสริมในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้ ทั้งแง่พฤติกรรมการสื่อสาร ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่การเกษตร และการพัฒนาทางเทคนิคการเกษตร ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำหรับพิจารณาการวางแผนการใช้สื่อเพื่อการเผยแพร่แนวกรรมทางการเกษตรอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

๙. ควรให้มีการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับข่าวพินิจส่งเสริมในภาคอื่น ๆ ทั่วทั้งวงกว้างยิ่งขึ้น เพื่อจะได้นำผลมาพิจารณาและปรับปรุงการวางแผนการเผยแพร่ข่าวสารอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาประเทศมากยิ่งขึ้น

๑๐. ควรวิจัยถึงเนื้อหาของสื่อ (Content Analysis) ชนิดต่าง ๆ ที่ให้ความรู้ และทำให้ประชาชนเชื่อถือยอมรับและปฏิบัติตามสื่อเหล่านั้น ๆ เพื่อทราบถึงความเหมาะสมของเนื้อหาของข่าวสารที่เผยแพร่กับกลุ่มเป้าหมาย และนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงเนื้อหาของข่าวสาร เพื่อให้การใช้สื่อต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่ข่าวสารให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย